

jim je divje robnenje več škodilo, nego koristilo. Taaffe je v svojem govoru hudo dregnil ministra Stremajerja, katerega je nemški poslanec Russ hotel nekoliko oprati, bržčas pa ravno s tem še le počrnil. Sedaj imamo več upanja, da se znebimo Stremajerja popolnem. Zato nas je močno iznenadilo, da je naših poslancev (zlasti Tirolecev in Poljakov) nalašč toliko zunaj zbornice ostalo, da so nemški ustavaki grofu Taaffeju z 154 proti 152 glasom mogli zavreči dovoljenje denarjev, ki se vsakemu ministru predsednika na poljubno razpolaganje daje (Dispositionsfond). Zbornica gosposka je še preveč liberalna; od poslancev sklenjeno odpravo posilnega legaliziranja hoče zavreči in tako z ministrom Stremajerjem potegniti. — Pred cesarjem bil je ministerski svet, kder se je posvetovalo o polajšanji vojaške postave. Jeseni se poda cesar s cesarjevičem v Gališko k velikim vojaškim vajam. Poljaci bodo cesarja sijajno sprejeli. — Na Koroškem v Bleiburškem okraju razsajajo osepnice tako močno, da so novačenje vojakov ustavili. Ministerstvo vojaško je priznalo potrebo železnice iz Drauburga v Celje in iz Celja skoz Savinjsko dolino do Rudolfove železnice na Kranjskem, to kaže na bodoči boj z Italijani. — V Ljubljani so Slovenci propali pri volitvi v 1. razredu samo za 20 glasov. Drugo leto bodo zmagali. Deželni zbori sklicani bodo mesenca maja. V Gališkem in Ogerskem umirajo ljudje po nekaterih županijah lakote; vedno več se jih seli v Rusijo in Ameriko. — Magjarski predsednik ogerskemu državnemu zboru J. Szlavy je imenovan za skupnega finančnega ministra namesto nemca Hoffmana, ki se je moral magjaru vgenoti. — Blizu Kostanjevice v Bosni naselilo je se več Tirolecev; kupili so za 900 fl. zemlje, katera bi na Tirolskem stala 23.000 fl. — Amerikanci vvažajo vedno več svinjetine nad Reko, Zadar itd. v naše dežele in so se tega uže celo magjarski poslanci prestrašili. No, zakaj pa ob svojem času niso tega pomislili in skrbeli za večjo colnino na tuje blago!

Vnanje države. Bismark ni dobil odpusta, stari Viljelm ne more biti brez njega; ob enem je državni zbor nemški konečno dovolil na 8 let grozovensko armado, ki ima za miru blizu $\frac{1}{2}$ milijona mož pod orožjem, nasvet pa, naj bi se mešniki ne pahali več pod puško bil je zavržen. — Na Francoskem se katoličani zoper freimaurerstvo krepkeje branijo, nego smo sprva mislili; francosko ministerstvo, ki šteje 2 juda, pride v hude zadrege, ker se vsi škofje, mešniki, odličnejši svetni gospodje in ogromna večina ljudstva poteguje za jezuite, redovniške šole, za svobodo vere in poduka. Tudi papež Leon XIII. so ugovarjali zoper krivično zatirovanje jezuitov in katoličanstva. — Italijanski ministri so pri judu Rothschildu v zajem vzeli 600 milijonov lir, večjidel zavolj vojaških priprav in orožanja. — Naši nemško-judovski in magjarski listi so angleškega državnika Gladstone proglasili za „norea“, za katerega nihče ne mara. Ali glejte,

sedaj je Gladstone s svojimi liberalci, ki so pa zelo drugačični od naših, pri volitvah sijajno zmagal in bode postal minister. Nasledki tega prevrata se uže prikazivajo; nemški Bismark je tako jezen, da mu ni jegov poslanik iz Londona zvesteje poročati znal, da ga hoče zapoditi, turški sultan je pa Črnogorcem takoj devolil, česar so zahtevali, tudi proti Grkom in Bolgarom se ne kuja toliko, kakor poprej, ko ga je angleški minister in jud Beakonsfield podpiral. — Ruski kancelar 82letni knez Gorčakov je na smrt zbolel. — Kitajci so si boj zoper Rusijo premislili. — Chilenci so pri Sorati pobili peruvijansko vojsko in jihove ladije streljajo v pomorsko mesto Callao blizu Lime, glavnega mesta države Peruvije.

Za poduk in kratek čas.

Slovani ob nemškej meji.

I. Matica slovenska nam je letos postregla s knjigo, o katerej želimo, da za njo tudi naše priprosto ljudstvo zvé in se iz nje nauči, kako se je našim slovanskim prednamcem godilo v dotiki s sosednimi Nemci. Knjigi je naslov: „Germanstvo (nemštvo) in njega upliv na Slovanstvo v srednjem veku.“ Spisal jo je mož spretnega peresa, ki se skriva za črkama J. V. Iz te knjige hočemo svojim čestitim bralcem podati nekoliko črtic, o katerih se bode gotovo marsikdo in močno začudil.

L. 658. so pokopali Slovenci svojega naj-mogočnejšega kralja. Slavni Samo bil je položen v tihi grob. Od tiste dobe je s Slovani ob italijansko-nemškej meji šlo vedno dalje nazaj. Zgubili smo lepe kraje, rodovitne dežele. Sloveča sedaj italijanska in nemška mesta: Udine (Videm), Gradec, Dunaj, Linc, Ratisbor, Draždane, Vratislav, Lipsko, Weimar, Magdeburg, Braunschweig, Lüneburg, Hamburg, Ljubek stojijo na nekdanj slovanskej zemlji. Nemški cesar stari Viljelm in jegov železni Bismark stolujeta v Berolinu, ali „prve kočje ondi stavil je slovenski kmet in slovanski plug je oral kraje, kder so se poznej rodili najslavnejši nemški učenjaki.“ Toda ne samo lepe in velike dežele smo zgubili Slovani. Ob enem še nam je lastna kri se izneverila, potujčila, ponemčila. Številni slovenski narodi preminoli so popolnem. Mnogo junakov branečih narod svoj pozobal je sovražni meč, ostalo in onemoglo slovansko drobjad pa je tuja sila in zvijača polahonila in ponemčila. Veliko, da ne rečemo vse, zakrivila je to nesrečo tudi domača nesloga, stari slovanski greh. Pogosto trčimo v zgodovini na grdo izdajalstvo, da je brat pobijal brata držeč z potuhnjenim tujcem. Lahonsko in nemčursko judestvo je pri nas zapadnih Slovanih uže več nego tisoč let staro. Kako globoko v Italijo in Nemčijo prodril je slovanski rod ob času, ko je slavni naš Samo vladaril, in koliko smo Slovani zgubili, poznamemo in si domisljimo lahko iz tega,

da je takrat še unkraj érte po zemljovidu iz Hamburga na Nemškem potegnene do Benetek na Italijanskem bilo naseljenih še mnogo slovanskih rodbin. Sedanje italijansko kraljestvo pograbilo je Benečansko, kder je nekdaž ves severni del bil zajet s slovanskimi ljudmi. Vkljub glasnim željam vrgla je se l. 1866. pri sklepanji miru zadnja slovanska betva kakih 60.000 duš v Furlanjskem zakotji, brezmilostno italijanskemu žrelu v poitalijančenje. Zapadna in severna stran Koroške, izhodni kos Tirolske, zlasti Bistriška dolina (Pusterthal), kder izvira naša deroča Drava, skoro vsa Saleburška, srednji in gornji Štajer, gornje in spodnje Avstrijsko ob Dunavu, vse te dežele bile so slovanske, njih prebivalci sami Slovenci. Od Donava višje proti severu naseljen bil je česko-moravski Slovan, ki je svoja selišča raztezal globoko v sedanjo Bavarijo, unkraj Ratibora do reke Altmühl, do mesta Würzburga in v Turinski gozd. Ob Menu in Radanci živelo je gосто Slovanov tako, da poročajo stari letopisci: „Wirzaburg in confinibus Francorum et Slavorum“ t. j. Würzburg je na meji med Franki in Slovani. Sosedí Čehom bili so Sorbi ali Srbi razprostirajoči svoje naselbine do skrajnih višin Turinskega gozda. V slovitem nekdaž nemškem gorovji „Harz“ rudarili so takrat slovanski rudarji. Od teh proti severu ob Labi do reke „Ohre“, Ilmenave, Steknice in Trave in dalje ob pomorji Baltiškega morja stanovali so junaški Slovani, nesrečni Obodričanje. Unkraj érte od Hamburga do Benetek stanujoči Slovani bili so najprvle ponemčeni. Vendar mnogo stotin let je preminolo, preden so Slovane popolnem iztrebili, poslednji slovanski glas zadušili. Še le pred 200 leti zagreblji so v Hanoveranskem zadnjega moža slovanske svoje materinščine veščega. Dve sto in še nekaj let po smrti Samovej je frankovsko-nemški cesar Karol Veliki ukazal frankovskim trgovcem, naj ne kupčujejo s Slovani: le do meje jim je dovoljeno iti. V izvršitev tega ukaza utaboril je cesar na iztočnej meji svojega cesarstva v močnih trdnjavah posebnih stražarjev, kojim je dal ime: mejnih grofov ali „markežev“. S tem je pa sam svetu naznanil nemško-slovansko mejo ob Baltiškega do Adrijanskega morja proglašivši kot mejne trdnjave in kraje: Bardenovik, Celje (ob Allerji v Hanoveranskem), Erfurt, Hallstadt, Forchheim, Breemberg, Laureacum“. Toda te meje so Franki in Nemci sčasoma predrli in jih potisnoli daleč naprej med Slovence, Čehe in severne Srbe, a nesrečne Velečane in Obodričane so popolnem iztrebili ali ponemčili. Mnogo sedanjih nemških ljudij in vasnic je še sedaj, ki s svojimi šegami in običaji kažejo, da niso pravi Nemci, ampak ponemčeni Slovani. To priznavajo uže celó Nemški učenjaki zastran Bistriške doline na Tirolskem in Longavskega okraja v Saleburškem. Na Hanoveranskem je den denešnji trdno nemška pokrajina, kder se pa nahajajo še sedaj običaji, ki spominjajo na češčenje slovanskega paganskega

Svetovida. Ob prilikah vodijo namreč belca na vaseh; za vajeti držita 2 oženjenca, za rep 2 neoženjenca, a na hrbtu belčevem sedi deklé, manj nego 20 let staro. Kjer se pred hišo ustavijo, ponudi gospodinja konju iz snažno opránega predpasnika nekaj zobanja. Ako mara za zobanje, je dobro znamenje, če ne, si ima žena svojo srečo s kakim darom odkupiti.

Smešničar 17. Janeza trese huda mrzlica, in zdravnik ga vpraša: Kaj pa ste storili, da ste to bolezen nalezli? — Glejte, to se je takole zgodilo: senjalo se mi je od mastne svinjetine s zeljem, katero sem vse sam bil snedel; pa svinjetina je menda bila pogreta, ker, ko se zbudim, se počutim na smrt bolenega.“

J. H.

Razne stvari.

(*Stradajočim Istrijanom*) darovala je: neimenovana boleznica od sv. Ane v Slov. goricah 5 fl. dekanija Kozjanska 5 fl. Bog plati.

(*Načelnik šolskemu svetu v Jarenini*) g. Jak. Roškar je uredništvu poslal popravek, v katerem pravi, da se gospodje svetovalci niso nič skregali, torej v lepej zastopnosti odbili prošnjo podučiteljevo, ter potrjuje, da podučitelj res nima izpita iz slovenščine.

(*„Gospa dohtarca“*) blizu Mozirja baje svetuje celó starim očetom, naj morijo otroke z mišnico. Sodniji imamo dotični dopis na blagovoljno razpolago.

(*Javna prošnja*.) Dve sestri Ana in Marjeta Pušnik (Libčnjak), 26 in 28letni na pol nori ženski ste iz doma v Gorenjah fare Paške uže pred Veliko nočjo proti Mozirju itd. preminole in se zgubile, da ji še sedaj ni domov. Kdor ji zasači, naj blagovoli to naznaniti županu pri sv. Martinu na Paki, g. Franc. Steblovniku (pošta: Schönstein).

(*Pri sv. Trojici v Slov. goricah*) so od gosp. Kernreuterja na Dunaji dobili gasilno brizgalnico, s katero so jako zadovoljni. Stala je 1100 fl. Denar se je skupil po prostovoljnih doneskijh, tombolah, veselicah. Veliko zaslug ima tukajšnji poštni uradnik g. F. Golob. V „Tagespošto“ je nekdo krivo poročal, češ, da je gasilnemu društvu načelnik g. Rizinski, vračnik. To ni res, ta gospod ni več ud tega društvá.

(*Nesreča pred Borlskim mostom.*) Kmetu J. Kranjčiču iz Muretince sta se konja splašila, z vozom prek njega všla tako, da je reva mrtev obležal.

(*V Rogaci*) je gorel Reherjev hram, cesar se je krčmar Martin Lesjak toliko astrašil, da je iz prvega nadstropja skočil in se smrtno pobil.

(*V Mariboru*) iščejo prostora za artilerijsko kosarno, v katerej bi se nastanilo 346 mož s 150 konji t. j. ena baterijska divizija.

(*Ubojstva*) se množijo strahovito: v Smolincih št. Lenartskega okraja so ubili 70letno žensko in jo na drevo obesli, v Breznici slov. bistriškega